

Uppföljande granskning 2024

Haninge kommun

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Syfte och genomförande.....	4
1. Granskning av hantering och utbetalning av försörjningsstöd.....	6
2. Granskning av skyddade personuppgifter.....	15
3. Granskning av kommunens hantering av långvarig skolfrånvaro.....	22
4. Granskning av Södertörns överförmyndarverksamhet.....	27
5. Granskning av kommunens hållbarhetsarbete och styrning utifrån Agenda 2030.....	34
6. Granskning av cybersäkerhet.....	45
7. Granskning av kommunens arbetsmarknadsåtgärder.....	48

Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna följt upp ett urval av de fördjupade granskningar som genomfördes i kommunen under 2021 och 2022. Syftet med uppföljningen har varit att se om kommunstyrelsen och granskade nämnder har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av tidigare lämnade rekommendationer.

Sammanfattningsvis bedöms kommunen i stor utsträckning ha beaktat revisorernas iakttagelser och rekommendationer, samt vidtagit relevanta åtgärder. I flera fall konstaterar vi att utvecklingsarbete pågår och att en del av rekommendationerna därför inte har beaktats fullt ut.

I tabellen på nästa sida redovisas en sammanställning av uppföljningen med angivelse av huruvida åtgärder vidtagits till följd av lämnade rekommendationer för respektive granskning.

Granskningar	Åtgärdad	Delvis åtgärdad	Ej åtgärdad
Granskning av hantering och utbetalning av försörjningsstöd (2022)	6	1	-
Granskning av skyddade personuppgifter (2022)	8	-	-
Granskning av kommunens hantering av långvarig skolfrånvaro (2022)	3	-	-
Granskning av Södertörns överförmyndarverksamhet (2022)	4	1	-
Granskning av kommunens hållbarhetsarbete och styrning utifrån Agenda 2030 (2022)	3	10	-
Granskning av cybersäkerhet (2022)	2	1	-
Granskning av kommunens arbetsmarknadsåtgärder (2021)	5	-	-
Totalt:	31	13	-

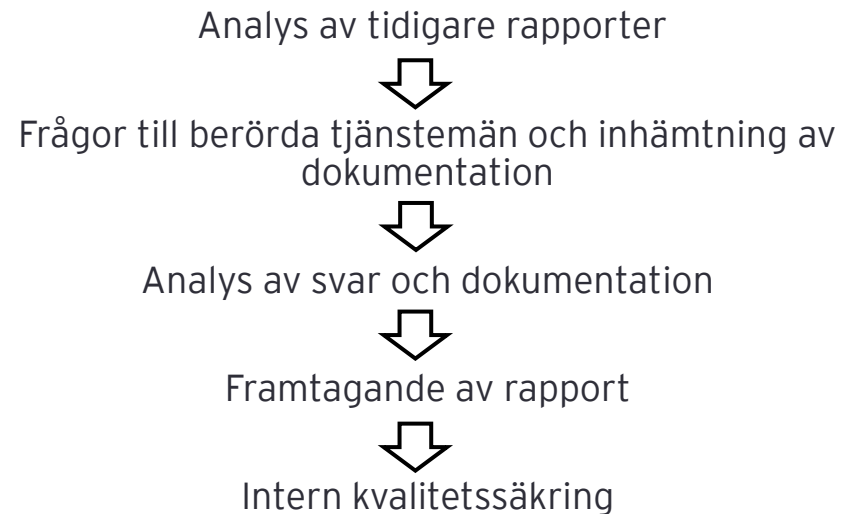
Syfte och genomförande

Syftet med uppföljningen är att bedöma om de åtgärder som vidtagits inom identifierade förbättringsområden samt om resultaten som uppnåtts är tillräckliga utifrån revisorernas givna rekommendationer.

Granskningar

1. Granskning av hantering och utbetalning av försörjningsstöd
2. Granskning av skyddade personuppgifter
3. Granskning av kommunens hantering av långvarig skolfrånvaro
4. Granskning av Södertörns överförmyndarverksamhet
5. Granskning av kommunens hållbarhetsarbete och styrning utifrån Agenda 2030
6. Granskning av cybersäkerhet
7. Granskning av kommunens arbetsmarknadsåtgärder

Genomförande

1. Granskning av hantering och utbetalning av försörjningsstöd

Under 2022 granskade EY på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna kommunens hantering och utbetalning av försörjningsstöd. Syftet med granskningen var att bedöma om socialnämnden hade säkerställt en god intern kontroll för att upptäcka och förhindra välfärdsbrott kopplat till utbetalning av ekonomiskt bistånd.

Den sammanfattade bedömning var att socialnämnden inte fullt ut hade säkerställt en god intern kontroll för att upptäcka och förhindra välfärdsbrott. Detta på grund av brister avseende riskbedömningar och uppföljningar. Utifrån granskningens iakttagelser lämnades sju rekommendationer till socialnämnden.

1.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Socialnämnden hade inte fullt ut säkerställt en tillräcklig intern kontroll för att upptäcka välfärdsbrott, men ett utvecklingsarbete pågick kopplat till FUT-processen. Bedömningarna baserades på de brister som fanns gällande riskbedömningar och uppföljningar. Kontrollerna i utbetalningsprocessen hade inte identifierats och utvecklats utifrån en riskanalys. I internkontrollplanerna för 2021 och 2022 noterades två brister gällande attestering.

Rekommendation 1

Fastställa konkreta och relevanta åtgärder i syfte att stärka styrningen och för att bidra till en stärkt intern kontroll.

Nämndens svar 2022

FUT-arbetet inbegriper att förebygga, upptäcka, agera och vidta åtgärder när felaktiga utbetalningar sker. Åtgärder har vidtagits för att stärka styrningen och tydliggöra strukturen. Rutiner och metodbeskrivningar har reviderats. Kommunen har hållit ett FUT-metodtillfälle för samtliga handläggare på ekonomiskt bistånd. FUT är ett stående tema på APT/enhetsmöte. FUT-handläggare har fått ett förtydligat uppdrag som inkluderar regional samverkan, omvärldsbevakning, kompetensutveckling, genomförandet av risk- och konsekvensanalyser, stickprov och utredning av felaktiga utbetalningar. Förvaltningen ska se över handlägningsprocessen av biståndsbedömning och identifiera kritiska aktiviteter, utifrån en riskanalys som ska ligga till grund för framtida kontroller och åtgärder.

Uppföljning 2024

Flera åtgärder har vidtagits. Rutiner och riktlinjer har skapats/uppdaterats under 2023 och 2024 för granskning och attest, handläggning av ekonomiskt bistånd, samt introduktion till FUT. Dessa har eller ska implementeras under 2025. Kontoutdrag görs varje månad och ansökan om ekonomiskt bistånd ska lämnas direkt. Utöver den regelbundna granskningen i utbetalningsprocessen och stickprovskontroller, har samtliga ärenden på *Ekonomiskt bistånd*, *Egen försörjning* samt *Mottagning*, kontrollerats. Automatisering av gransknings- och utbetalningsprocessen samt kontroller bedöms starta under våren 2025. Fler kunskapshöjande tillfällen avseende FUT har genomförts. Egenkontroll görs av socialsekreterare och aktgranskning av enhetschefer, samt gemensamma ärendegenomgångar. En omorganisation har gjorts under 2024 och ekonomiskt bistånd placeras nu inom Individ- och familjeomsorgen (IFO). Förvaltningen svarar att då FUT-handläggarna numera inte är placerade direkt under en av enheterna för ekonomiskt bistånd, innebär det en mer neutral placering än tidigare.

1.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Eftersom verksamheten inte kunde påvisa att systematiska riskanalyser hade gjorts kring utbetalningsrutiner bedömdes rutinerna inte vara fullt ut ändamålsenliga.

Rekommendation 2

Genomföra systematiska riskanalyser kring handläggning och utbetalningsprocessen.

Nämndens svar 2022

Förvaltningen ska tillsätta en analysgrupp för att genomföra en riskanalys av handlägnings- och utbetalningsprocessen. SKR:s analyschema och modell används. Det övergripande ansvaret att följa upp och systematiskt genomföra riskanalyser av handlägningsprocessen har ålagts FUT-handläggaren.

Uppföljning 2024

Förvaltningen har tillsatt en analysgrupp som utför riskanalyser av handlägnings- och utbetalningsprocessen. Vi har inom ramen för granskningen tagit del av riskanalysen, där åtgärder framgår för de risker med högst riskvärde.

1.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

FUT-forumet och forumet med specialistsocionomer är frivilliga. Det bedömdes att delar av detta stöd borde göras obligatoriskt för att höja kompetensen och medvetenheten hos samtliga medarbetare. Även förbättringar av kontrollmiljön med obligatoriska forum för FUT och uppföljningen av befintliga kontroller borde stärkas.

Rekommendation 3

Överväga att göra FUT-forumet obligatoriskt i syfte att stärka kontrollmiljön.

Nämndens svar 2022

FUT-forumet ska hållas två gånger per månad. Det är numera obligatoriskt för handläggare som upptäcker en misstänkt felaktig utbetalning att medverka i mötet. En översyn av FUT-forumets innehåll ska göras. FUT blir ett stående tema på APT, enhets- och gruppmöten. FUT-handläggare ska hålla temagenomgångar för samtliga medarbetare på enheterna för ekonomiskt bistånd. Förvaltningen bedömer att det finns ett samband mellan god arbetsmiljö och kontrollmiljö och strävar efter öppenhet och trygghet bland handläggarna att dela med sig av sina erfarenheter.

Uppföljning 2024

I förvaltningens svar kring hur FUT-forumet fungerar idag framförs att FUT-handläggarna har veckomöten där de informerar socialsekreterarna och håller olika temaseminarier. Veckomöten är obligatoriska att delta på. FUT-handläggarna har även drop-in tider varje vecka för individuell vägledning med socialsekreterarna och som går att anpassa efter behovet. Temagenomgångar har hållits innevarande år. FUT-handläggarna är mer verksamhetsnära i arbetet än tidigare och de har deltagit i klientbesök och hembesök tillsammans med socialsekreterarna, vilket har bidragit till ett bättre samarbete. Förvaltningen bedömer att kontrollmiljön har stärkts, bland annat genom:

- Förtydligande av roller avseende FUT och utvecklingen av FUT har fått stöttning av metodutvecklare.
- Överlag har avvikelserna minskat under 2024 jämfört med 2023.
- Nya rutiner och riktlinjer har tagits fram
- Kompetensutveckling
- Pilotprojekt under hösten 2024 med syfte att minska andelen individer som uppburit ekonomiskt bistånd under en längre period och som bedöms stå till arbetsmarknadens förfogande.

1.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Socialekreterarnas förändrade arbetssätt inbegrep andra verktyg för att säkerställa korrekta uppgifter, såsom exempelvis fler möten med klienten. Större vikt borde läggas vid kontroller som syftar till att upptäcka och förhindra att felaktiga utbetalningar sker. Vidare bedömdes att verksamheten bör följa upp utfallet i socialekreterarnas stickprovsvisa kontroll för att bedöma om stickprovets storlek var motiverad eller borde utökas.

Rekommendation 4

Följa upp utfallet i socialekreterarnas stickprovsvisa kontroll i e-tjänsten för att bedöma om stickprovets storlek är motiverad eller bör utökas.

Nämndens svar 2022

Handläggare ansvarar för att genomföra arbetsuppgifter vid handläggning av ansökningar om ekonomiskt bistånd, inbegripet egenkontroll av sina ärenden. Handläggaren ska utifrån riskanalys ta fram en checklista för stickprovskontroller för att säkerställa att handläggarna gör samma kontroller vid angivna tillfällen. Resultatet av stickprovskontrollerna följs upp av FUT-handläggaren, som sedan sammanställs som helhet. Detta ska vara vägledande för bedömningen om stickprovets storlek är motiverad eller bör utökas.

Uppföljning 2024

Socialekreterarna har ett underlag för egenkontroll som de förbereder löpande och som används som ett verktyg i arbetet. Underlagt går regelbundet igenom tillsammans med enhetschef under ärendegenomgångar. I dagsläget finns ingen checklista för stickprovskontroller, men detta är en föreslagen åtgärd som framkommit i riskanalysen. Storleken på stickproven har inte ändrats. De FUT-anmälningar som har gjorts i nära anslutning till stickproven har gått igenom och statistik på dessa har tagits fram. Under 2025 kommer ett mer systematiskt arbete med att mäta utfallet av samtliga stickprov att göras för att säkerställa att samtliga fel som upptäcks i stickproven blir FUT-anmälda. Ytterligare åtgärder kring oredovisade inkomster bedöms behövas, då detta är den största risken för felaktig utbetalning. Åtgärderna är bland annat redovisning av månatliga kontoutdrag samt löpande temaseminarier och drop-in tider för individuell konsultation för socialekreterare.

1.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

I granskningen framkom att det saknades ändamålsenliga rutiner för FUT-processen. Det uppmärksammades att verksamheten var i processen att upparbeta systematiska rutiner och arbetssätt, men det bedömdes att det i då saknades ändamålsenliga rutiner.

Rekommendation 5

Tydliggöra uppföljningen av misstänkta ärenden med felaktiga utbetalningar och beslut om återkrav utifrån en prioriteringsordning baserat på ärendets ålder i fastställda rutiner.

Nämndens svar 2022

Förvaltningen har uppdaterat och förtydligat metodbeskrivning för uppföljning av misstänkta felaktiga utbetalningar. Uppföljning sker på veckovisa avstämningar med FUT-handläggare och enhetschef. Förvaltningen har tydliggjort vilka ärenden som ska drivas i förvaltningsrätten eller genom polisen och tingsrätten.

Uppföljning 2024

Rutinerna avseende förbättringsarbete har uppdaterats för att skapa en systematik där resultaten kan analyseras och risker identifieras. Flertalet systemåtgärder är genomförda med syftet att upptäcka och "täppa till" risker för FUT. Avslutsorsaker i verksamhetssystemet har införts vilket dels möjliggör avslut av ärenden, dels statistik som specificerar orsaker till avslut av ärende. Samarbete och erfarenhetsutbyte sker med andra kommuner genom FUT-nätverksträffar. FUT-handläggare deltar även i BRÅs brottsförebyggande utbildningar. Samarbete med polisen och Skatteverket sker. Ärenden tas upp till diskussion på löpande veckovisa avstämningar med enhetschef. Vid avstämningarna görs bedömning görs av vilka ärenden som ska prioriteras, där FUT-handläggarna redovisar status på ärenden. Under 2023-2024 har inga ärenden drivits i förvaltningsrätten. Ett ärende har polisanmälts.

1.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

I uppföljningen av internkontrollplanen 2021 upptäcktes två brister gällande attestering. Vidare bedömdes att riskerna var allvarliga och det kunde samtidigt konstateras att samtliga brister inte hade åtgärdats eftersom de kontroller som skedde i utbetalningsprocessen inte hade identifierats och utvecklats baserat på en riskanalys.

Rekommendation 6

Fastställa tydliga verksamhetsspecifika kriterier för urval och granskning i samband med attestering.

Nämndens svar 2022

Förvaltningen ska ta fram en reviderad kontroll- och attestrutin som säkrar att både kontrollattest och beslutsattest görs innan utbetalning sker till mottagare samt att arbetssätten är väl beskrivna och definierade. Det ska fastställas tydliga verksamhetsspecifika kriterier för urval och granskning i samband med attestering. En riskanalys ska göras av handläggnings- och utbetalningsprocessen och är vägledande för vilka kontroller som ska göras i kontroll- och beslutsattest för utbetalning av ekonomiskt bistånd.

Uppföljning 2024

Kontroll- och attestrutinen är reviderad och fastställd (den 26 maj 2023). Rutinen följs upp kontinuerligt vid avvikelser/behov. Stickprovskontroller sker av var femte utbetalning på attestlistan under perioden 1-15 i månaden samt av var tionde utbetalning på attestlistan under perioden 16-31 i månaden. Urvalet utgör samtliga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Om det är mindre än tio utbetalningar väljs minst två utbetalningar ut slumpmässigt på vardera attestlistan. Kontrollmomenten utförs dagligen, veckovis samt månadsvis. De kontroller som ingår är granskningsmoment, granskningsattest samt beslutsattest.

1.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Det hade förekommit hot om våld mot socialsekreterare. Intervjuade socialsekreterare beskrev att situationer när avslag gavs till klienter kunde vara särskilt utsatta.

På enheten för ekonomiskt bistånd (egen försörjning) hade det inkommit 19 anmälningar via informationssystemet för arbetsmiljö (KIA) under 2022. Enligt intervjuade hade det funnits en underrapportering. Intervjuade ansåg att stödet som gavs till medarbetare som blivit utsatt för hot och våld borde stärkas.

Rekommendation 7

Säkerställa att det stöd som ges till medarbetare efter situationer innefattandes hot eller våld är tillräckligt.

Nämndens svar 2022

Förvaltningen har rutiner för att upptäcka hot och våldssituationer, samt hur ansvarig chef ska agera. Förvaltningen arbetar med frågan inom ramen för systematiskt arbetsmiljöarbete med skyddsombud. Kommunen använder KIA-systemet för att rapportera incidenter och hantera anmälningar. Medarbetare och chefer får kontinuerlig information om deras rapporteringsskyldighet av incidenter. Kommunen har system för att motta och hantera rapporter inom ramen för visseblåsarfunktionen. Ansvarig chef gör en årlig arbetsmiljöromd (dialogromd). Resultatet från kommunens årliga arbetsplatsundersökning ska utgöra grunden för utformningen av medarbetarstödet. Ansvarig chef gör risk- och konsekvensanalyser vid jämna mellanrum/behov. Förvaltningen använder kommunens företagshälsovård för det psykiska stödet. Enheten har rutiner för att säkerställa stöd till handläggarna. Vid behov konsulterar förvaltningen enheten för säkerhet och trygghet inom kommunstyrelsen. Förvaltningen polisanmäler när handläggare utsätts för hot. Förvaltningen ska inom ramen för samverkan med arbetstagarorganisationer och skyddsombud föra dialog för att säkerställa ett tillräckligt medarbetarstöd.

Uppföljning 2024

Fem hot har förekommit under 2024 inom *ekonomiskt bistånd Egen försörjning* och fem inom *ekonomiskt bistånd Mottagning*. De flesta anmälningar beror på att klienten fått ett negativt beslut avseende ekonomiskt bistånd och att man därefter uttrycker sig olämpligt gentemot socialsekreteraren. Det finns även hot om suicid. För hot om suicid så har befintlig rutin uppdaterats under 2024 och gått igenom med socialsekreterarna. Socialsekreterarna har även under hösten 2024 genomgått en webbutbildning om att bemöta personer med psykisk ohälsa och suicidprevention. I vissa ärenden har det räckt med att enhetschef kommunicerar med individen i fråga, samt byte av socialsekreterare. I vissa fall, när socialsekreteraren uppgett behov av det, har Företagshälsovården involverats. Även polisanmälan har gjorts.

1.2 Sammantagen bedömning

Bedömning

Sammantaget bedömer vi att sex av revisionens sju rekommendationer har beaktats och åtgärdats fullt ut, och en rekommendation har delvis åtgärdats.

Socialnämnden har beaktat revisorernas iakttagelser och rekommendationer, samt vidtagit relevanta åtgärder för sex av sju lämnade rekommendationer. Vi ser positivt på det arbete som skett i socialnämnden sedan granskningen genomfördes. Utifrån rekommendationen att följa upp utfallet i socialsekreterarnas stickprovsvisa kontroll i e-tjänsten för att bedöma om stickprovets storlek är motiverad eller bör utökas identifieras fortsatt behov av att utveckla arbetet. Detta inkluderar checklista för stickprovskontroller och åtgärder kring oredovisade inkomster. Vi ser positivt på systematiseringen av att mäta utfallet av samtliga stickprov för att säkerställa att samtliga fel som upptäcks i stickproven blir FUT-anmälda.

2. Granskning av skyddade personuppgifter

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskade EY år 2022 om kommunstyrelsen, grund- och förskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt socialnämnden säkerställt att uppgifter som rör skyddade personuppgifter inte röjs till obehöriga samt om kommunens rutiner och interna kontroll avseende detta område var ändamålsenliga och tillräckliga.

Den sammantagna bedömningen var att kommunstyrelsen och granskade nämnders rutiner och interna kontroll inte var helt ändamålsenliga. Åtta rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen, varav socialnämnden berördes av fem av dessa (rekommendation 1-5) och övriga nämnder av fyra (rekommendation 1-4).

En omorganisation har skett i kommunen sedan granskningen, där följande nämnder har lämnat yttrande till granskningsrapporten: barn- och förskolenämnden, grundskolenämnden, samt gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

2.1 Kommunstyrelsens och nämndernas vidtagna åtgärder

lakttagelser

Av granskningen framkom att det fanns flera riktlinjer och rutiner i kommunen som saknar styrkraft och relevans till följd av att de inte uppdateras i enlighet med exempelvis ny lagstiftning. De beskrevs antingen vara väldigt övergripande eller väldigt detaljerade.

Rekommendation 1

Inventera, uppdatera och samordna tillgängliga riktlinjer, rutiner och anvisningar.

Styrelsens och nämndernas svar 2023

I kommunstyrelsens uppdrag att ta fram övergripande styrdokument ingår även att se över befintliga styrdokument som kommunstyrelsen ansvarar för, liksom att inventera, uppdatera och samordna övriga dokument inom tjänsteorganisationen.

Jurist kommer att gå igenom aktuella styrdokument och säkerställa att dessa är uppdaterade och att de korresponderar mot kommunens övergripande styrdokument. I arbetet kommer berörda verksamheter att involveras.

Uppföljning 2024

Kommunstyrelsen har gått igenom och bedömt behovet av styrning inom ramen för hanteringen av skyddade personuppgifter. Bedömningen är att lagstiftningen är tillräckligt tydlig och övergripande styrdokument behövs inte. Istället har en vägledning för skyddade personuppgifter arbetats fram (beslutad den 8 april 2024), i syfte att säkerställa att lagar och regler efterlevs.

I återkopplingen från egenkontrollen för GDPR avseende 2023 rekommenderades samtliga förvaltningar att ta fram rutiner för skyddade personuppgifter. I den övergripande vägledningen för skyddade personuppgifter anges nu vad respektive verksamhet bör ta fram för verksamhetsspecifika rutiner. Nämnderna har sett över befintliga rutiner och uppdaterat dessa. Exempelvis beslutade utbildningsförvaltningen om en uppdaterad rutin för skyddade personuppgifter den 14 juni 2023.

2.1 Kommunstyrelsens och nämndernas vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Det fanns i viss utsträckning utbildningar om GDPR, men dessa inkluderade emellertid inte specifikt hanteringen av skyddade personuppgifter vilket ansågs vara en brist.

Rekommendation 2

Överväga att genomföra obligatoriska utbildningar för samtlig personal i tillämpning av styrande dokument samt praktisk hantering av vardagssituationer där skyddade personuppgifter förekommer.

Styrelsens och nämndernas svar 2023

Kommunstyrelsen har givit kommundirektören i uppdrag att säkerställa att kommunstyrelseförvaltningen ser över vilka yrkeskategorier som behöver utbildning och säkerställa att detta genomförs.

Utifrån de nya styrdokumenterna håller jurist i planeringen av och genomförandet av utbildningar för personal, om möjligt tillsammans med Digitalt stöd och utveckling.

Uppföljning 2024

Sedan den ursprungliga granskningen har Haninge kommun bytt kommundirektör som i stort ser över styrningen och behoven i förvaltningsorganisationen. Även HR-direktören är ny och har påbörjat en generell översyn av introduktionsutbildningen för nyanställda, samt utbildningen för nya chefer.

Utbildningsförvaltningen har, baserat på uppdaterad rutin för skyddade personuppgifter, tagit fram en egen digital utbildning i kommunens utbildningskatalog som handlar om hur skyddade personuppgifter ska hanteras inom förvaltningen. Utbildningen är obligatorisk för samtliga anställda vid utbildningsförvaltningen.

För befintligt anställda vid samtliga förvaltningar finns det möjlighet att anmäla sig till regelbundna utbildningar i GDPR där hantering av personuppgifter ingår.

2.1 Kommunstyrelsens och nämndernas vidtagna åtgärder

lakttagelser

Det var en brist att det inte gick att kategorisera avvikelser som avsåg skyddade personuppgifter utan manuell hantering. Vidare saknades systematik för att åtgärda brister kopplat till hanteringen av skyddade personuppgifter i tillräcklig utsträckning.

Rekommendation 3 & 4

3. Genomföra penetrationstester och systematiska loggkontroller av IT-system och rutiner för att identifiera sårbarheter och skadekonsekvenser vid intrång samt att obehöriga inte kan få tillgång till skyddade personuppgifter.

4. Stärka avvikelshanteringen och uppföljningen avseende skyddade personuppgifter.

Styrelsens och nämndernas svar 2023

3. Kommunstyrelseförvaltningen har genomfört bland annat penetrationstester som en del i det löpande kvalitetsarbetet för kommunens IT-system.

Digitalt stöd och utveckling kommer att överväga rekommendationerna beträffande IT-system. I det arbetet ska kommunens IT-avdelning involveras.

4. Kommunstyrelseförvaltningen tar med rekommendationerna i det fortsatta arbetet med att utveckla nya rutiner och arbetssätt. Förvaltningarna ska involveras i arbetet genom dialog med kommunstyrelsen. Förvaltningens nuvarande rutin att årsvis följa upp alla anmälda informationssäkerhetsincidenter kommer att fortgå.

Uppföljning 2024

3. Kommunen har genomfört penetrationstester under 2024. Resultatet av dessa och vilka åtgärder som eventuellt kommer att vidtas faller under säkerhetssekretess.

4. Under 2024 har 17 avvikelser kopplade till personuppgifter rapporterats in i kommunens avvikelshanteringssystem KIA. Majoriteten av dessa handlar om förlust av telefon med risk att personuppgifter hamnar i orätta händer. Rutinen för avvikelshantering har inte ändrats sedan den ursprungliga granskningen genomfördes. Dock har det tydliggjorts på kommunens intranät, samt i vägledningen för skyddade personuppgifter vad som ska göras i händelse av att en skyddad personuppgift felaktigt röjs.

2.1 Kommunstyrelsens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Det politiska intresset kring IT- och informationssäkerhet hade ökat på ett övergripande plan, men risken för röjning av skyddade personuppgifter hade inte inkluderats i tillräcklig utsträckning.

Risken för hanteringen av skyddade personuppgifter hade inte behandlats i kommunstyrelsens eller socialnämndens internkontrollplaner.

Rekommendation 5 & 6

5. Upprätta risk- och konsekvensanalyser avseende hanteringen av skyddade personuppgifter och vid behov låt inkludera i internkontrollplanerna.

6. Överväga att inom ramen för det övergripande internkontrollansvaret ange risken för röjning av skyddade personuppgifter och inkludera denna i samtliga internkontrollplaner eller i det dagliga arbetet med intern kontroll.

Styrelsens svar 2023

5 och 6. Kommunstyrelseförvaltningen tar med rekommendationerna i det fortsatta arbetet med att utveckla nya rutiner och arbetssätt.

Uppföljning 2024

5. Barn- och förskolenämnden, grundskolenämnden samt gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har inkluderat risker kopplat till hanteringen av personuppgifter i sina internkontrollplaner för 2025. Det har inte varit aktuellt att inkludera risken i kommunstyrelsens eller socialnämndens internkontrollplaner då rutiner och arbetssätt har uppdaterats. Det sker ett fortlöpande arbete inom förvaltningarna med att uppdatera och förbättra rutiner och arbetssätt vid behov.

6. Det har inte varit aktuellt att inkludera risken i samtliga internkontrollplaner. Dock sker ett fortlöpande arbete inom kommunens förvaltningar med att uppdatera och förbättra rutiner och arbetssätt där det finns behov.

2.1 Kommunstyrelsens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

I granskningen identifierades att det saknades en funktion som arbetade särskilt med att säkerställa att styrande dokument var kända och tillämpade, ofta kallad "compliancefunktion". Det fanns däremot i viss utsträckning snarlika funktioner i respektive förvaltning.

Rekommendation 7 & 8

7. Anta övergripande styrande dokument för hanteringen av skyddade personuppgifter.

8. Överväga en "compliancefunktion" med ansvar för strukturerad uppföljning av tillämpning av styrande dokument avseende skyddade personuppgifter.

Styrelsens svar 2023

7. Kommunstyrelsen har givit kommundirektören i uppdrag att säkerställa att kommunstyrelseförvaltningen tar fram de övergripande styrdokument som bedöms nödvändiga för hanteringen av skyddade personuppgifter.

8. Kommunstyrelseförvaltningen tar med rekommendationerna i det fortsatta arbetet med att utveckla nya rutiner och arbetssätt.

Uppföljning 2024

7. Kommunstyrelseförvaltningen har arbetat fram en uppdaterad vägledning för hur skyddade personuppgifter ska hanteras. Vägledningen färdigställdes i april 2024 och gäller för hela kommunkoncernen. Dokumentet korresponderar mot gällande lagstiftning.

8. Kommunstyrelseförvaltningen har inte inrättat en "compliancefunktion". Det ligger inom dataskyddsombudets ansvar att kontrollera att skyddade personuppgifter hanteras på ett korrekt sätt. I den årliga egenkontrollen för arbetet med hantering av personuppgifter finns en punkt med avseende huruvida rutiner bedöms vara ändamålsenliga. Detta följs regelbundet upp av respektive nämnds dataskyddskoordinator.

2.2 Sammantagen bedömning

Bedömning

Sammantaget bedömer vi att samtliga av revisionens åtta rekommendationer har beaktats och åtgärdats fullt ut.

Kommunstyrelsen och nämnderna har beaktat revisorernas iakttagelser och rekommendationer, samt vidtagit relevanta åtgärder för samtliga lämnade rekommendationer. Vi ser positivt på det arbete som skett i kommunen sedan granskningen genomfördes i arbetet med skyddade personuppgifter.

3. Granskning av kommunens hantering av långvarig frånvaro

EY granskade på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Haninge kommun om den dåvarande grund- och förskolenämndens (*numera grundskolenämnden*) arbete mot långvarig skolfrånvaro var ändamålsenligt år 2022.

Den sammanfattande bedömningen var att arbetet bedrevs delvis ändamålsenligt. Bedömningen grundade sig i att det löpande genomfördes ett flertal insatser för att främja närvaron i grundskolan. I granskningen noterades exempel på insatser på såväl central som lokal nivå även om insatserna primärt utformades på respektive skolenhet. Noterade utvecklingsområden omfattade tydlighet och följsamhet till gemensamma rutiner, uppföljning och analys. I granskningen lämnades tre rekommendationer.

3.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Av delårsbokslutet framgick det att det under våren har uppmärksammats en ökad skolfrånvaro. Ökningen av skolfrånvaro beskrevs troligen vara en effekt av pandemin. För en del elever beskrevs återgången till fysisk undervisning ha varit svårare.

Rekommendation 1

Tydliggöra former för samverkan och dialog med ansvariga huvudmän och rektorer.

Nämndens svar 2023

Förvaltningen har tagit fram en åtgärdsplan och skapat en styrgrupp för arbetet. Enligt tillhörande tidsplan ska åtgärderna påbörjas under våren 2023 och vara genomförda under läsåret 2023/24.

Åtgärder omfattar översyn av ansvarsfördelningen kring elever med stor frånvaro, hur kommunikation och uppföljning säkerställs avseende elever hos andra huvudmän, ökad samverkan mellan skolorna och Centrum för Lärande och Hälsa (CLH).

Uppföljning 2024

Styrgruppen och åtgärdsplanen finns inte längre kvar, då arbetet idag leds av grundskolan och verksamhetschefen tillsammans med rektorerna.

En kartläggning av frånvaroprocessen har genomförts som inbegrep både huvudmänna- och hemkommunsansvaret, samt skolpliktsuppdraget. Processkartläggningen innefattar samtliga av revisionens identifierade utvecklingsområden: tydlig ansvarsfördelning, fristående aktörers ansvar, rutiner, möjligheter, samt digitala förutsättningar. Kartläggningen är nyligen klar och nu återstår arbete med rutinens delmoment/aktiviteter och att uppdatera rutindokument och blanketter som styr arbetet. I processkartläggningen för frånvarohantering och skolplikten finns en tydlig ansvarsfördelning och tydliga rutiner. Målet är att alla skolor ska arbeta efter samma rutiner och utifrån gemensamma dokument.

Samverkan och dialog runt problematisk skolfrånvaro har förstärkts genom ny verksamhetschef grundskola och utbildningsförvaltningens centrala enheter. Verksamhetschef grundskola arbetar idag med en tydlig kvalitetsuppföljning i sin årsplanering/årshjul gällande b.l.a. närvaroarbetet.

3.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Viss otydlighet kring uppföljningsansvar hade noterats och exemplifierats i rapporten. För exempelvis fristående enheter tydliggjordes det inte hur insatser kunde samordnas med andra samhällsorgan, vilket åligger hemkommunen enligt skollagen. Därtill hade det noterats viss otydlighet i hur och när resultat av utredning samt uppföljning av utredningen skulle ske.

Rekommendation 2

Säkerställa arbetsformer och/eller digitala verktyg som möjliggör en uppföljning om utredningen lett till eleven är åter och skolplikten fullgörs, vilket inkluderar de fristående skolorna.

Nämndens svar 2023

I arbetet ingår även att se över möjligheterna till att utöka det digitala stödsystem som finns idag till att omfatta fler delar av frånvaroarbetet.

Uppföljning 2024

De digitala stödsystemen möjliggör till största del denna typ av analys. De fristående verksamheterna har alla olika system, men lagstiftningen innebär samma skyldigheter att anmäla problematisk frånvaro till huvudman och hemkommun. De inkomna uppgifterna möjliggör en analys på aggregerad nivå, samt en uppföljning av de åtgärder som satts in och vilka effekter på elevens närvaro de gett.

3.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Vidtagna åtgärder och deras effekt följdes upp i låg utsträckning. Det saknades en tydlig systematik i huvudmannens respektive hemkommunens uppföljning av utredningar eller kunskap om eleven var åter i skolan. Inom ramen för granskningen hade inga sammanställda förvaltningsövergripande analyser av statistiken noterats utöver den uppföljning som skedde av närvaroteamets insatser och den övergripande rapportering som skett till nämnden i samband med delårsbokslutet 2022.

Rekommendation 3

Utifrån tillgänglig frånvarostatistik genomföra såväl kommunövergripande som skolspecifika analyser av frånvaron i syfte att öka närvaron och stärka det förebyggande arbetet. Vid regelbundna mätpunkterna enligt aktuellt årshjul se över möjligheten att dela upp statistiken på exempelvis kön, årskurs samt frånvarons omfattning.

Nämndens svar 2023

Åtgärdsplanen omfattar även åtgärder för att möjliggöra statistik och analys av frånvaro. I arbetet ingår även att se över möjligheterna till att utöka det digitala stödsystem som finns idag till att omfatta fler delar av frånvaroarbetet.

Uppföljning 2024

Förvaltningen svarar att stödsystemen möjliggör en sådan analys, men endast fullt ut för de kommunala skolorna. Det går inte för hemkommunen att kontrollera och följa upp närvaron på de fristående skolorna på en generell nivå. Detta medför att analyser av den totala frånvaron, samt uppföljning och stickprov för hög frånvaro utan inledd utredning av problematisk frånvaro inte kan analyseras eller följas upp annat än för de kommunala skolorna. Analyserna visar att det skiljer sig mycket mellan skolorna i kommunen vad gäller antalet elever med hög frånvaro i korrelation till antalet inledda utredningar om problematisk frånvaro.

Flera åtgärder har vidtagits. En omfattande processkartläggning kring frånvaro och skolplikt har genomförts. Frånvarostatistiken har följts upp under året, samt andelen registrerade lektioner. Det har medfört att andelen registrerade lektioner har ökat till över 90%, vilket är en förutsättning för att ha en tillförlitlig frånvarostatistik. Från och med 2025 följs frånvaron upp på aggregerad nivå tre gånger per år (T1, D2 och ÅR), samt är en del i de årliga dialogerna med samtliga enheters elevhälsoteam där processer, rutiner för analys, samt aktiviteter kopplade till frånvaro följs upp.

3.2 Sammantagen bedömning

Bedömning

Sammantaget bedömer vi att samtliga av revisionens tre rekommendationer har beaktats och åtgärdats fullt ut.

Nämnden har beaktat revisorernas iakttagelser och rekommendationer, samt vidtagit relevanta åtgärder för samtliga lämnade rekommendationer. Vi ser positivt på det arbete som skett i nämnden sedan granskningen genomfördes.

4. Granskning av Södertörns överförmyndarverksamhet

EY genomförde på uppdrag av Haninge kommuns förtroendevalda revisorer, i samverkan med de förtroendevalda revisorerna i Huddinge kommun, Tyresö kommun, Nynäshamn kommun, Salems kommun samt Botkyrka kommun, en granskning av Södertörns överförmyndarnämnd år 2022. Syftet med granskningen var att bedöma ändamålsenligheten i den gemensamma nämndens ärendehandläggning utifrån rutiner och stöd i bland annat e-tjänst samt bedöma de rutiner som fanns för att säkerställa en säker hantering, uppföljning och tillsyn av god mans hantering av sitt uppdrag.

Den sammanfattande bedömningen var att det i huvudsak fanns en ändamålsenlig ärendehandläggning utifrån rutiner och stöd i e-tjänster. Arbetet med intern kontroll bedömdes dock kunna stärkas för att förbättra nämndens kontroll över säkerhet i hantering, uppföljning och tillsyn av ställföreträdarnas hantering av sitt uppdrag. I granskningen lämnades fem rekommendationer.

4.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Överförmyndarnämnden hade inte antagit någon internkontrollplan avseende 2021 eller 2022 i enlighet med Haninge kommuns reglemente för intern kontroll. Den senaste risk- och väsentlighetsanalysen genomfördes 2020. Nämnden uppgavs inte vara operativt involverad i arbetet med intern kontroll.

Rekommendation 1

Säkerställa att en risk- och väsentlighetsanalys genomförs årligen och att denna ligger till grund för en årlig internkontrollplan.

Nämndens svar 2022

En årlig risk- och väsentlighetsanalys utgör grunden för en årlig internkontrollplan enligt kommunens reglemente för intern kontroll. Förvaltningen ska ta fram ett förslag till överförmyndarnämndens internkontrollplan år 2023. Enligt förvaltningen är en process med en årlig internkontrollplan inte tillräckligt snabbfotad för att uppfylla en verksam kontroll över de skiftande risker som upptäcks i en verksamhet som arbetar med kortare återkoppling mellan att risker identifieras och minimeras. Förvaltningen poängterar en strävan att minimera antalet styrdokument och arbetsuppgifter som inte konkret kan antas ha verksamhetsnytta.

Uppföljning 2024

Förvaltningen har tagit fram en internkontrollplan för 2024. Förvaltningen anser att kopplingen mellan styrande dokument och uppföljande dokument har blivit bättre.

4.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Det saknades en kompetensförsörjningsplan. Det hade inte skett en strukturerad utbildning för blivande ställföreträdare sedan 2020. Under perioden hade det i stället skett självstudier. Det var inte fastställt hur utbildningen skulle se ut framgent. Överförmyndarnämnden erbjöd fysiska utbildningsträffar för vidareutbildning.

Rekommendation 2

Säkerställa att ställföreträdare erhåller adekvat och tillräcklig utbildning för att genomföra sina uppdrag.

Nämndens svar 2022

Förvaltningen instämmer inte med att avsaknaden av en kompetensutvecklingsplan hämmar verksamheten. Medarbetare följs upp genom mål och resultat med moment som kopplas till kompetensutvecklingsbehov.

Förvaltningen delar rapportens slutsats att det är av vikt att ställföreträdarna genomgår en ändamålsenlig utbildning och prövning. Förvaltningen menar att utbildningsinsatserna bör vara tillgängliga på flera olika sätt för att matcha ställföreträdarnas behov. Förvaltningen har åter startat fysiska introduktionsutbildningar. Under 2022 har fyra utbildningstillfällen där samtliga ställföreträdare som tidigare inte erbjudits utbildning på plats inbjudits och från 2023 ska alla nya ställföreträdare bjudas in till fysiska utbildningar. Förvaltningen har även tagit fram en introduktionsfilm till nya ställföreträdare. Samtliga nya ställföreträdare som förordnats för ett uppdrag under pandemin har erbjudits en fysisk utbildning i ekonomi och redovisning. Dessa utbildningstillfällen kommer att hållas mer frekvent från 2023.

Uppföljning 2024

Under 2024 hölls 23 fysiska utbildningstillfällen för nya ställföreträdare. Därutöver har det genomförts tre utbildningar med fokus på ekonomi och redovisning. Utvärdering av vilken kompetensutveckling hos medarbetarna som är önskvärd övervakas löpande och utgår från medarbetarnas återkoppling i samband med att arbetsuppgifter utförs.

4.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Det noterades att det under de senaste åren inte skett djupgranskning av årsräkningar då det har prioriterats bort. I stället tillämpades fokusområden i granskningen av årsräkningar.

Rekommendation 3

Säkerställa att ändamålsenlig granskning av årsräkningar genomförs.

Nämndens svar 2022

Enligt förvaltningen har utfallet inte varit bättre under de år som djupgranskning av slumpmässigt urval av ställföreträdare har genomförts än för granskning av normalgraden. Enligt den metoden menar förvaltningen att djupgranskning inte fungerar om syftet är att hitta avvikelser som inte upptäcks vid en granskning av normalgraden. Förvaltningen avser att föreslå att under 2023 djupgranska årsräkningar baserat på en risk- och konsekvensanalys. Nämnden kommer att involveras i urvalet av vilka årsräkningar som ska djupgranskas.

Uppföljning 2024

Utifrån urvalskriteriet att ställföreträdare har fått en anmärkning på förvaltningen föregående år har 38 årsräkningar valts ut. Under 2023 djupgranskades 21 årsräkningar. I övriga ärenden har 16 ställföreträdare blivit utbytta och en huvudman avlidit. Resultatet av dessa granskningar har visat att 16 av årsräkningarna bedöms vara av god kvalitet, 6 visar på vissa brister i redovisningen men inte utförandet av uppdraget och 3 årsräkningar granskades med anmärkning. Samtliga 3 ställföreträdare där årsräkningen granskades med anmärkning är utbytta.

4.1 Nämndens vidtagna åtgärder

lakttagelser

Det fanns ett stort rekryteringsbehov avseende ställföreträdare, både vid granskningens genomförande och i framtiden.

Rekommendation 4

Säkerställa att arbetet med att utveckla metoder för rekrytering av ställföreträdare fortgår. Detta i syfte att säkerställa tillgången på ställföreträdare.

Nämndens svar 2022

Framgår inget explicit kopplat till detta i nämndens yttrande. Förvaltningen menar att de inte har några problem att rekrytera kompetenta medarbetare.

Uppföljning 2024

Behovet av ställföreträdare är fortsatt högt. Under perioden januari - november har totalt 443 nya ärenden inkommit till rekryteringsfunktionen. Dessa omfattar både nya ärenden och byten. Förvaltningen har noterat en svag trend mot att förmågan att rekrytera nya ställföreträdare har ökats, vilket medför att det är något lättare att möta behoven av ställföreträdare.

Själva handläggningen kring rekrytering och hur medarbetarna interagerar med, och får stöd av, ärendehanteringssystemet är förändrat på flera punkter, bland annat har verksamhetssystemet utvecklats, matchningen mellan ställföreträdare och huvudman blivit mer träffsäker. Den övergripande processen är dock ungefär likadan som 2022. Vissa större skillnader runt omfattningen av marknadsföring mot, och stöd och utbildning för ställföreträdare finns. Förvaltningen har genomfört flera marknadsförings- och stödinsatser i rekryteringsprocessen under 2024, exempelvis:

- Annonser i lokaltidningarna i flera områden i länet. Visningar av överförmyndarnämndens annons i dagligvarubutiker.
- Utskick med informationsmaterial till bland annat vårdcentraler, kommunhus och bibliotek i samverkanskommunerna
- Samtliga överförmyndarverksamheter i Stockholms län har bjudits till en rekryteringsdag på Quality Hotel Winn i Haninge.
- Externa föreläsningar för ställföreträdare, bland annat från SKR samt budget- och skuldrådgivare.

Ställföreträdarnas lämplighet sker genom kontroller mot belastningsregistret, förekomst i Kronofogdens register samt förekomst hos socialtjänsten. Ställföreträdare ska därefter delta på en utbildning på plats i Haninge kommun som avslutas med ett skriftligt test.

4.1 Nämndens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Dokumentation av kontroller i samband med granskning av årsräkningar skedde direkt i årsräkningen samt i en checklista. Det skedde inte någon systematisk uppföljning av att kontrollerna genomfördes. En systematisk egenkontroll av ärendehandläggningen skulle stärka nämndens internkontroll.

Rekommendation 5

Säkerställa att systematiska egenkontroller i samband med granskning av årsräkningar genomförs.

Nämndens svar 2022

Förvaltningens utgångspunkt är att samtliga medarbetare utför sina arbetsuppgifter enligt bästa förmåga. Tilldelningen av årsräkningar till handläggare sker slumpmässigt. Detta medför att eventuella förbiseenden sannolikt upptäcks vid granskning av kommande årsräkning som granskas av en annan handläggare. Att skapa en ordning med ytterligare kontroll av medarbetares följsamhet mot gemensamt framtagna rutiner antas inte medföra verksamhetsnytta utan medföra ökad detaljstyrning, uppföljning och dokumentation. Förvaltningen bedömer att det skulle medföra en minskad förmåga att leverera kärnuppdraget till medborgaren. Förvaltningen poängterar en strävan att minimera antalet styrdokument och arbetsuppgifter som inte konkret kan antas ha verksamhetsnytta.

Uppföljning 2024

En internkontrollplan är framtagen. Förvaltningen svarar att det är positivt att internkontrollarbetet inkorporeras i nämndplanen.

4.2 Sammantagen bedömning

Bedömning

Sammantaget bedömer vi att fyra av revisionens fem rekommendationer har beaktats och åtgärdats fullt ut, medan en rekommendation bedöms som delvis åtgärdat.

Helhetsbedömningen blir dock grön då nämnden bedöms ha lämnat goda förklaringar till varför den femte rekommendationen inte beaktats. Vi ser positivt på det arbete som skett i nämnden sedan granskningen genomfördes.

5. Granskning av kommunens hållbarhetsarbete och styrning utifrån Agenda 2030

EY granskade på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Haninge kommun hållbarhetsarbetet och styrningen utifrån Agenda 2030 inom kommunen år 2022. Syftet var att bedöma om kommunen hade ändamålsenliga och effektiva processer för att underbygga och möjliggöra uppfyllnad av fullmäktiges hållbarhetsrelaterade mål samt Agenda 2030. Granskningen omfattade i huvudsak kommunstyrelsen inom ramen för sin samordnande strategiska roll och utifrån uppsiktsplikten. Avgränsade fördjupningar hade även gjorts inom enskilda verksamheter inom ramen för Södertörns upphandlingsnämnd, stadsbyggnadsnämnden samt socialnämnden.

I granskningen identifierades flera utvecklingsområden som innebar att processerna inte fullt ut bedömdes ändamålsenliga och effektiva. Tio rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen. Vidare lämnades en rekommendation till Södertörns upphandlingsnämnd och tre till kommunens samtliga nämnder.

Den uppföljande granskningen avgränsas till att endast beröra kommunstyrelsen och dess samordnande roll och uppsiktsplikt.

5.1 Kommunstyrelsens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Det fanns bland annat indikatorer på att samverkan mellan planeringsarbetet och genomförandet behövde stärkas, såväl som att det fanns ett uttryckt behov av att undersöka användbarheten av nuvarande styrdokument och vägledning.

Inom ramen för framtagandet av programmet för social hållbarhet genomfördes en kartläggning av alla styrdokument inom det sociala hållbarhetsområdet, där styrdokument som ansågs överflödiga (ämnet inrymdes i andra styrdokument) identifierades. Det hade inte tagits några beslut om att de identifierade styrdokumenten skulle upphävas. Kommunstyrelsen beslutade den 15 juni 2022 om att nämnderna föreslås upphäva de styrdokument som ej anses fortsatt relevanta, men flera styrdokument var beslutade av fullmäktige och behövde således upphävas av fullmäktige.

Rekommendation 1 & 2

1. Utreda användbarheten av nuvarande styrdokument inom det ekologiska hållbarhetsområdet.
2. Agera rörande överflödiga styrdokument inom ramen för det sociala hållbarhetsområdet och lyfta ärendet till beslut i rätt instans.

Kommunstyrelsens svar 2023

1 och 2. Kommunstyrelseförvaltningen delar revisorernas slutsats om att styrningen kan tydliggöras för fullmäktiges hållbarhetsmål samt för Agenda 2030. Arbeta pågår med att se över och aktualitetspröva befintliga styrdokument. Förvaltningen bedömer att det är viktigt att arbetet slutförs under 2023.

Uppföljning 2024

1. Under december 2022 utvärderades klimat- och miljöpolitiska programmet av SWECO, och under 2023 har det tidigare klimat- och miljöpolitiska programmet upphävts. Uppföljningen av det tidigare klimat- och miljöpolitiska programmet har inte ändrats. Vad gäller det nya programmet så har det inte ännu implementerats. Kommunstyrelseförvaltningen arbetar under 2025 med att ta fram indikatorer för det nya klimat- och miljöprogram som antogs i kommunfullmäktige i december 2024.
2. Det sociala hållbarhetsprogrammet som beslutades under föregående mandatperiod upphävdes 2022. Ett trygghetsprogram förväntas beslutas Q1 2025. Framtagande av förslag på trygghetsprogrammet samordnas av kommunstyrelseförvaltningen med deltagande från samtliga förvaltningar och relevanta kommunala bolag. Översyn av tidigare socialt hållbarhetsprogram har ej gjorts innan det upphävdes.

5.1 Kommunstyrelsens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

I granskningen framkom att styrdokument inom olika aspekter av hållbar stadsutveckling var försenade, vilket innebar att en tydlig grund för prioriteringar saknades inom dessa områden. Det handlade bland annat om riktlinjer för hållbart byggande, klimatanpassningsstrategi, grönstrukturplan och plan för att hantera misstänkt förorenad kommunalägd mark.

Rekommendation 3

Fastställa styrdokument inom hållbar stadsutveckling och se över om ytterligare ställningstaganden bör göras kring ambitioner i översiktsplanen och stadsutvecklingsplanen.

Kommunstyrelsens svar 2023

Kommunstyrelseförvaltningen delar revisorernas slutsats om att styrningen kan tydliggöras för fullmäktiges hållbarhetsmål samt för Agenda 2030. Arbeta pågår med att se över och aktualitetspröva befintliga styrdokument. Förvaltningen bedömer att det är viktigt att arbetet slutförs under 2023.

Uppföljning 2024

En översyn har genomförts av kommunens styrdokument, vilket har resulterat i att flera styrdokument tagits bort.

Arbete pågår med att systematisera stadsutvecklingsarbetet, bland annat genom en omorganisering med syfte att sammanföra relevanta enheter inom stadsutveckling under en avdelning. Arbete pågår även med att digitalisera stadsutvecklingsprocesserna, för att möjliggöra en mer ändamålsenlig styrning och uppföljning.

Fortsatt saknas flera av de dokument som uppmärksammats i den tidigare granskningen, till exempel riktlinjer för hållbart byggande, klimatanpassningsstrategi, grönstrukturplan och plan för att hantera misstänkt förorenad kommunalägd mark. Stadsbyggnadsförvaltningen har arbetat med att kartlägga ekosystemtjänster. År 2024 inleddes arbetet med en ny översiktsplan. Arbetet med en ny översiktsplan befinner sig i samrådsfas och det är osäkert vilka ställningstaganden som kommer antas i den färdigställda plan som antas av kommunfullmäktige.

5.1 Kommunstyrelsens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Det fanns indikatorer på att samverkan mellan planerings- och strategiarbetet och genomförandet behövde stärkas. Ansvaret för genomförandet ligger i stort på verksamheterna. Behov identifierades av att förtydliga formerna och anvisningarna för de två (uppföljnings)möten med klimat- och miljögruppen då enheten för kvalitet, uppsikt och analys bjöds in.

Rekommendation 4

Stärka samverkan och uppföljning mellan "Enheten för kvalitet, uppsikt och analys" och "Enheten för strategisk planering" respektive "Klimat- och miljögruppen". Detta med syfte att säkerställa att tillräcklig information från analyser omhändertas i mål och budgetprocessen samt att åtgärder kan vidtas vid avvikelser.

Kommunstyrelsens svar 2023

Förvaltningen håller med om att uppföljningen kan tydliggöras. Återkopplingen till kommunstyrelsen behöver utvecklas för att kommunstyrelsen ska ha tillräckligt med information för att göra nödvändiga omprioriteringar eller vidta tillräckliga åtgärder. Förvaltningen avser att göra analyser av hållbarhetsarbetet och koppla det till mål- och budgetprocessen för att ge kommunstyrelsen ett bättre underlag.

Uppföljning 2024

Enheten för strategisk planering har under 2024 genomgått en större organisationsförändring och ingår nu i samhällsutvecklingsavdelningen. De indikatorer som nu ska tas fram för både trygghetsprogrammet och klimat- och miljöprogrammet kommer att synkroniseras med den ordinarie styr- och uppföljningsstrukturen. Det pågår utveckling av samverkan mellan enheten för strategisk planering och enheten för kvalitet, uppsikt och analys. Samverkan syftar till att analyser omhändertas i mål- och budgetprocessen.

Inga avvikelser har identifierats under 2023-2024.

5.1 Kommunstyrelsens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Av *Klimat- och miljöpolitiska programmet* framgick att vissa av indikatorerna i programmet följdes upp årligen i kommunens årsredovisning, vilken byggde på nämndernas redovisning. Sedan programmet beslutades hade strukturen för kommunens övergripande uppföljning enligt Mål och budget reviderats och antalet indikatorer som skulle följas upp hade minskats, vilket gjorde att antal indikatorer som skulle följas upp i årsredovisningen enligt programmet inte stämde.

Rekommendation 5

Revidera det klimat- och miljöpolitiska programmet och säkerställa att korrekt information finns avseende de indikatorer som ska rapporteras i årsredovisningen.

Kommunstyrelsens svar 2023

Arbete pågår med att se över och aktualitetspröva befintliga styrdokument. Förvaltningen bedömer att det är viktigt att arbetet slutförs under 2023. Förvaltningen håller med om att uppföljningen kan tydliggöras.

Uppföljning 2024

Ett nytt klimat- och miljöprogram trädde i kraft under december 2024. Framtagande av förslag på programmet samordnas av kommunstyrelseförvaltningen där övriga förvaltningar och relevanta kommunala bolag deltar.

Programmet anger en övergripande målbild som under 2025 ska hanteras och konkretiseras av samtliga nämnder och bolag. Programmet omfattar strategier kring hållbar stadsutveckling, infrastruktur och naturresurser, god livsmiljö, klimatanpassning, samt offentliga inköp och ska följas upp inom ramen för kommunens ordinarie styr- och uppföljningssystem.

Det antagna klimat- och miljöprogrammet innehåller inga indikatorer. Årsredovisningen fokuserar primärt på de indikatorer som finns i mål och budget.

5.1 Kommunstyrelsens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Det saknades en koppling mellan de globala hållbarhetsmålen och agenda 2030 i kommunens mål- och budgetdokument även om vissa mål omfattade delar av Agenda 2030. Denna koppling till Agenda 2030 gjordes istället i kommunens klimat- och miljöpolitiskt program, samt det nyligen framtagna Programmet för social hållbarhet.

Flera intervjuade kommenterade att det sannolikt skulle ge en större effekt och bättre måluppfyllelse av fullmäktiges hållbarhetsrelaterade mål om budgetresurser kopplades till åtgärder som föreslogs i de olika styrdokument.

Rekommendation 6 & 7

6. Säkerställa tillräckliga resurser för att arbeta ändamålsenligt med aktiviteter och åtgärder för att nå hållbarhetsrelaterade mål.

7. Se över om avsatta resurser lämpligen bör kopplas direkt till mål/åtgärder som föreslås i exempelvis klimat- och miljöpolitiska programmet samt programmet för social hållbarhet.

Kommunstyrelsens svar 2023

6 och 7. Förvaltningen avser att utveckla sin förmåga göra analyser av hållbarhetsarbetet och koppla det till mål- och budgetprocessen för att ge kommunstyrelsen ett bättre underlag för att omprioritera samt vidta åtgärder.

Uppföljning 2024

6. Indikatorer tas fram för att bedöma måluppfyllelse vad gäller hållbarhetsarbetet. I arbetet med att ta fram indikatorer för klimat- och miljöprogrammet, samt trygghetsprogrammet behöver kommunen samtidigt genomföra en bredare analys för att identifiera vilka resurser som kommer att krävas för att ta fram ändamålsenliga åtgärder.

7. Arbetet med att resurssätta aktiviteter kopplade till klimat- och miljöprogrammet sker inom ramen för varje nämnd, förvaltning och bolag. Uppföljningen för de båda programmen ska följas upp inom ramen för kommunens ordinarie styr- och uppföljningssystem.

5.1 Kommunstyrelsens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Förvaltningarna genomförde inte någon egenkontroll för att följa upp hur väl relevanta hållbarhetskrav ställdes i upphandlingar.

Rekommendation 8

Stärka uppföljningen av huruvida relevanta hållbarhetsrelaterade krav ställs i upphandlingar inom kommunen.

Kommunstyrelsens svar 2023

Förvaltningen håller med om att uppföljningen kan tydliggöras. Kommunstyrelseförvaltningen ser även över hur förvaltningen kan stödja övriga förvaltningar i att höja kompetensen kring hållbarhetsperspektivet i upphandlingar.

Uppföljning 2024

Under 2024 upphörde samverkan med Nynäshamns kommun inom ramen för Södertörns upphandlingsnämnd och sedan halvårsskiftet 2024 är inköp och upphandling en enhet inom ekonomiavdelningen på kommunstyrelseförvaltningen. Förändringen syftade bland annat till att stärka kommunens beställarkompetens.

Upphandlingsområdet är utpekad som ett strategiskt område i klimat och miljöprogrammet; offentliga inköp. Klimat- och miljöperspektivet ska enligt programmet vara välintegrerat i hela inköpsprocessen, från inledande analyser till kravformulering och uppföljning. Väsentlighetsanalyser kan användas för att identifiera och prioritera områden med stor klimat- och miljöpåverkan eller som upphandlas i stor omfattning. Kommunen avser att använda kravställning som ett omställningsverktyg inom flera viktiga områden, exempelvis vid nyinvestering i fastigheter, kommunaltekniska anläggningar och vid större ombyggnationer, samt vid inköp av fordon och arbetsmaskiner. Systematisk uppföljning av ställda krav i upphandlingarna ska ske och kommunen ska föra dialog med leverantörer för att förbättra framtida kravställning.

5.1 Kommunstyrelsens vidtagna åtgärder

lakttagelser

Näringslivsstrategin fokuserade på näringslivets roll för social hållbarhet, men inte ekologisk hållbarhet. Den nuvarande styrningen för kommunens ekologiska hållbarhet hade en svag koppling till samverkan med näringslivet.

I 2021-års uppföljning av klimat- och miljöpolitiska programmet hade SRV Återvinning inte lämnat några uppgifter kring sortering av matavfall inför uppföljningen år 2019 och 2020. Detta gjorde att måluppfyllelsen inte kunde bedömas.

Rekommendation 9 & 10

9. Stärka koppling till och samverkan med näringslivet inom ramen för kommunens ekologiska hållbarhet.

10. I sin ägarstyrning, uppmana SRV Återvinning att inkomma med det underlag som kommunen efterfrågar kring sortering av matavfall.

Kommunstyrelsens svar 2023

9. Framgår inget explicit om detta.

10. Återkopplingen till kommunstyrelsen behöver utvecklas för att kommunstyrelsen ska ha tillräckligt med information för att göra nödvändiga omprioriteringar eller vidta tillräckliga åtgärder.

Uppföljning 2024

9. Förvaltningen svarar att i mål och budget för 2025 framgår att kommunen ska föregå med gott exempel och att kommunen ska inspirera invånarna till att ta ett större ansvar för sin närmiljö. Näringslivsenheten har deltagit i framtagande av klimat- och miljöprogram och trygghetsprogram. Kommunens samverkan med näringslivet har inget specifikt fokus på ekologisk hållbarhet.

10. Förvaltningen svarar att Haninge äger bolaget SRV Återvinning tillsammans med fem andra kommuner och utgångspunkten i detta är samordning i ägarstyrningen mellan alla kommunerna.

5.1 Kommunstyrelsens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Intervjuade uppgav att det fanns ett behov av att öka kompetensen kring hållbarhetsperspektivet i upphandlingar hos tjänstepersoner som arbetar med inköp och medverkar i upphandlingar i förvaltningarna. Förvaltningarna genomförde ingen egenkontroll för att följa upp hur väl relevanta hållbarhetskrav ställdes i upphandlingar.

Det fanns inte i ordinarie målstyrning någon uppföljning av nyckeltal kopplade till om hållbarhetsrelaterade krav ställdes i upphandlingar när det var relevant.

Verksamheternas verksamhetsplanering byggde i huvudsak på fullmäktiges mål- och budget. I granskningen noterades ingen kartläggning av fullmäktiges styrdokument som kunde beröra verksamheten vilket kunde leda till att enskilda mål i specifika styrdokument kunde glömmas bort i samband med verksamhetsplaneringen för genomförande verksamheter.

Rekommendationer till samtliga nämnder

- Öka kompetensen kring hållbarhetsperspektivet i upphandlingar hos inköpare och tjänstepersoner i förvaltningarna som medverkar i upphandlingar, och införa en egenkontroll med syfte att säkerställa att hållbarhetskrav ställs i upphandlingar.
- Säkerställa att upphandlingar genomförs som understöder fullmäktiges hållbarhetsrelaterade mål.
- Säkerställa att samtliga mål i hållbarhetsrelaterade styrdokument omhändertas och integreras i verksamhetsplaneringen och verksamhetsstyrningen.

Kommunstyrelsens svar 2023

- Kommunstyrelseförvaltningen ser över hur förvaltningen kan stödja övriga förvaltningar i att höja kompetensen kring hållbarhetsperspektivet i upphandlingar.
- Förvaltningen instämmer i rekommendationen att samtliga nämnder ska säkerställa att hållbarhetsrelaterade mål omhändertas och integreras i verksamhetsplaneringen och styrningen. Kommunstyrelseförvaltningen kommer att ändra sitt arbetssätt för att bättre kunna stödja övriga nämnder och förvaltningar i detta arbete.

5.1 Kommunstyrelsens vidtagna åtgärder

Uppföljning 2024

- Det nya klimat- och miljöprogrammet anger offentliga inköp som ett strategiskt område där hela upphandlingskedjan ska omfattas av klimat- och miljöperspektivet. Kommunen ska i rollen som beställare driva på klimat- och miljöarbetet genom medveten kravställning, och kommunen avser att använda kravställning som ett omställningsverktyg inom flera viktiga områden, exempelvis nyinvestering i fastigheter, kommunaltekniska anläggningar, samt vid större ombyggnationer.
- Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter, samt ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen leder arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen och ska fortlöpande följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. I samråd med nämnderna ska kommunstyrelsen följa upp de fastställda målen och återrapportera till kommunfullmäktige.
- Kommunstyrelseförvaltningens uppgift är att biträda kommunstyrelsen med ledning och styrning av övergripande och strategiska frågor. Förvaltningen ansvarar även för samordning och stöd till kommunens övriga förvaltningar. För nämndmålet *"Haninge är en växande och attraktiv kommun för invånare och företag som förenar tillväxt och hållbar samhällsutveckling"* ansvarar kommunstyrelseförvaltningen för strategiska aktiviteter med fokus på att driva och samordna samhällsbyggnad, utveckling av regionala stadskärnan, näringslivsarbete, större investeringsprojekt samt tillvarata kommunens intressen i förhållande till staten, regionen och EU. För nämndmålet *"Haninge är en trygg och robust kommun"* ansvarar kommunstyrelseförvaltningen för strategiska aktiviteter med fokus på att driva och samordna brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete samt förebygga korruption och välfärdsbrott.

5.2 Sammantagen bedömning

Bedömning

Sammantaget bedömer vi att tre av revisionens 13 rekommendationer har beaktats och åtgärdats fullt ut, och tio rekommendationer har delvis åtgärdats.

Vi noterar att flera förändringar har skett sedan granskningens genomförande och ser positivt på detta. Arbete med flera av rekommendationerna pågår fortfarande, exempelvis gällande styrdokument, säkerställa tillräckliga resurser samt säkerställa hållbarhetsperspektivet i upphandlingar.

6. Granskning av kommunens cybersäkerhetsarbete

EY genomförde på uppdrag av Haninge kommuns revisorer en granskning av kommunens arbete med cybersäkerhet år 2022. Syftet med granskningen var att identifiera om det fanns brister i kommunens interna kontroll avseende cybersäkerheten.

Den övergripande bedömningen var att arbetet delvis var ändamålsenligt. I granskningen identifierades ett antal förbättringsområden EY rekommenderade främst att kommunstyrelsen skulle tillse tre rekommendationer. Ytterligare sex rekommendationer lämnades under övergripande rekommendationer.

Uppföljningen berör endast de tre främsta rekommendationer som riktades till kommunstyrelsen.

6.1 Kommunstyrelsens vidtagna åtgärder

Iakttagelser

Det fanns ett behov av en utpekad samordnare för informationssäkerhet. Vid granskningstillfället bedrevs ett arbete för att anställa en informationssäkerhetssamordnare.

Det saknades en systematik kring kommunens styrning av informationssäkerhet. Arbete bedrevs för att ta fram och besluta om informationssäkerhetsdirektiv som skulle formalisera styrningen. Därtill skulle tillhörande riktlinjer tas fram på tjänstemannanivå med beskrivning av tillvägagångssätt för hur direktivet skulle uppfyllas.

Rekommendation 1-3

1. En samordnare rekryteras med informationssäkerhet som sitt huvudsakliga ansvarsområde för att säkerställa att informationssäkerhetsfunktionen är tillräckligt bemannad med kompetent personal.
2. Direktivet för informationssäkerhet färdigställs och beslutas för att säkerställa att den övergripande målbilden och ansvarsfördelningen med informationssäkerhet formaliseras och träder i kraft.
3. Riktlinjer för informationssäkerhet som kompletterar direktivet för informationssäkerhet upprättas och beslutas. Riktlinjerna bör konkretisera processer och rutiner för att leva upp till målbilden som beskrivs i direktivet för informationssäkerhet.

Kommunstyrelsens svar 2023

Kommunstyrelseförvaltningen delar i stort den slutsats som EY:s granskning visar på. Ett systematiskt informationssäkerhetsarbete som är väl förankrat och känt i organisationen är en väsentlig och viktig del av kommunens hela säkerhetsarbete. För flera av rekommendationerna är åtgärder påbörjade.

Uppföljning 2024

1. En informationssäkerhetssamordnare är anställd vid kommunstyrelseförvaltningen sedan januari 2024. Förvaltningen bedömer att bemanningen är tillräcklig.
2. Kommunfullmäktige beslutade 2024-05-20 § 129 om policy för säkerhet och beredskap, samt igångsättningsbeslut för tillkommande styrdokument. Policyn reglerar inriktning, principer och ansvarsfördelning för kommunens arbete inom säkerhet, inkluderat informationssäkerhet.
3. I samband med beslutet om policyn gavs även ett uppdrag om att ta fram underliggande styrdokument som ska ange ramar för handlingsutrymmet inom respektive sakfråga. Enligt fullmäktigebeslutet skulle dokumenten antas innan 2024 års utgång. Detta har senarelagts då kommunfullmäktige i oktober, 2024-10-21 § 191, beslutade om en ny styrdokumentstruktur. Förslag till underliggande styrdokument kommer presenteras under första kvartalet 2025.

6.2 Sammantagen bedömning

Bedömning

Sammantaget bedömer vi att två av revisionens tre rekommendationer har beaktats och åtgärdats fullt ut, och en rekommendation har delvis åtgärdats.

Kommunstyrelsen har beaktat revisorernas iakttagelser och rekommendationer, samt vidtagit relevanta åtgärder för två av tre lämnade rekommendationer. Vi ser positivt på det arbete som skett i kommunstyrelsen sedan granskningen genomfördes. Utifrån rekommendationen att upprätta och besluta om riktlinjer för informationssäkerhet som kompletterar direktivet för informationssäkerhet noterar vi att kommunfullmäktige beslutat om underliggande styrdokument till policyn för säkerhet och beredskap. Detta arbete har blivit försenat, men förslag till underliggande styrdokument kommer presenteras under första kvartalet 2025.

7. Granskning av kommunens arbetsmarknadsåtgärder

På uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskade EY huruvida näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden samt socialnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av arbetet med arbetsmarknadsåtgärder år 2021.

Den övergripande bedömningen var att nämnderna delvis hade säkerställt en ändamålsenlig styrning, kontroll och uppföljning. Behov identifierades av att se över styrningen av kommunens arbetsmarknadsåtgärder i syfte att definiera respektive nämnds och kommunstyrelsens uppdrag, ansvarsområden och mandat. Fem rekommendationer lämnades till näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden. Två av dessa berörde även socialnämnden.

Till den nya mandatperioden förändrades kommunens nämndorganisation vilket påverkade arbetsmarknadsfrågorna där gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden skapades i syfte att samla ansvaret och tydliggöra vägen från utbildning till jobb och egen försörjning. Socialnämndens ansvar för arbetsmarknadsinsatser flyttades till den nya nämnden.

I uppföljningen 2024 har den nya nämnden, gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, svarat.

7.1 Nämndernas svar

Iakttagelser	Rekommendation 1-5	Nämndernas svar 2022
<p>I rapporten noterades att det fanns möjlighet att utveckla samverkan ytterligare i syfte att säkerställa ett effektivt arbete som inte är personberoende. Extern samverkan skedde både formaliserat och informellt.</p> <p>Varken socialnämnden eller näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden hade i deras internkontrollplaner för 2021 identifierat risker avseende arbetsmarknadsåtgärder som föranledde kontrollåtgärder. Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden tog inför 2021 inte fram en egen internkontrollplan utan använde sig av kommunstyrelsens.</p> <p>Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden saknade tydliga och uppföljningsbara mål för arbetet mot en fungerande arbetsmarknad som skulle ge fler arbete. Målet var övergripande och bröts inte ned till en konkret och verksamhetsnära nivå som tydliggjorde nämndens arbete.</p> <p>Granskningens resultat visade att det fanns viss otydlighet i ansvarsfördelningen mellan nämnderna och kommunstyrelsen.</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Säkerställa att formerna för intern samverkan upprätthålls och fortsatt utvecklas. Vi ser även att nämnden bör se till om det finns behov av fler formaliserade samverkanskanaler.2. Säkerställa att internkontrollplanen innefattar hela nämndens ansvarsområde och följer fullmäktiges riktlinje för internkontroll.3. Säkerställa att det finns uppföljningsbara mål samt indikatorer som mäter verksamheternas resultat avseende de arbetsmarknadsinsatser som nämnden har budgetansvar för.4. Tillsammans med kommunstyrelsen se över den gemensamma styrningen av kommunens arbetsmarknadsåtgärder i syfte att tydliggöra ansvarsområden och mandat.5. Säkerställa att relevanta risker inkluderas i internkontrollplanen.	<p>Båda förvaltningar ser positivt på granskningen och ska utveckla sitt arbete med intern kontroll. Näringslivs- och arbetsmarknadsförvaltningen ska ta ett större grepp kring risk- och väsentlighetsanalys inför nästkommande års intern kontrollplanering. Social- och äldreförvaltningen ska under 2022 utveckla arbetet med att säkerställa relevanta risker i internkontrollens risk- och väsentlighetsanalys för att säkra planering, prioritering och uppföljning av arbetsmarknadsåtgärder.</p> <p>Nämnderna ska tillsammans med varandra, samt kommunstyrelsen och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden under 2022 tydliggöra ansvarsområden och mandat för den gemensamma styrningen av kommunens arbetsmarknadsåtgärder utifrån granskningens rekommendationer.</p> <p><i>Vi noterar att även kommunstyrelsen har lämnat svar till granskningen. Ett nytt reglemente KS2021-00485 har antagits av kommunfullmäktige där kommunstyrelsen numer är uttryckt arbetslöshetsnämnd. I linje med nämndernas svar uttrycker kommunstyrelsen att ett gemensamt arbete ska ske under 2022 utifrån rekommendationerna.</i></p>

7.2 Vidtagna åtgärder

Uppföljning 2024

Nämndorganisationen har förändrats sedan revisionens genomförande. Sedan år 2023 är arbetsmarknadsfrågorna samlade hos gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden (GAN).

1. GAN har skapat förutsättningar för att hålla samman arbetet med arbetsmarknadsåtgärder och säkerställa att formerna för intern samverkan upprätthålls och utvecklas. Tre delar i förvaltningsorganisationen arbetar mot nämnden; *Arbetsmarknadscenter* (social- och äldreförvaltningen), *Näringslivsenheten* (kommunstyrelseförvaltningen), samt *linjen för gymnasie- och vuxenutbildning* (utbildningsförvaltningen). En styrgrupp skapades med ansvar för samordning inom tjänstemannaorganisationen och för de strategiska inriktningarna. Styrgruppen leds av kommundirektören och består av direktörerna för utbildningsförvaltningen och social- och äldreförvaltningen, näringslivschefen, verksamhetschef gymnasium och vuxenutbildning, samt avdelningschef för arbete och försörjning (verksamhetsområdeschef). För att underlätta samverkan mellan verksamheter finns ett särskilt arbetsmarknadsforum. Under 2025 ska styrgruppens arbete och sammansättning ses över för att ytterligare stärka och utveckla samordning och samverkan. Utifrån översynen ska relevanta forum att skapas. Förvaltningen bedömer att samordning och samverkan fungerar väl, men kan stärkas och utvecklas ytterligare. Under hösten 2024 infördes ett verksamhetssystem med information om företag som kommunen samarbetar med. När systemet är fullt implementerat förväntas den interna samordningen förbättras, samverkan med företag underlättas och arbetet med arbetsmarknadsåtgärder förenklas. Det uppges finnas formaliserade samverkanskanaler.

2. Förvaltningen uppger att internkontrollplanen innefattar hela nämndens ansvarsområde och följer fullmäktiges riktlinje för internkontroll. För 2025 ingår fyra risker i internkontrollplanen, varav inga berör arbetsmarknadsåtgärder.

3. Utöver kommunfullmäktiges mål, *Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning*, har nämnden antagit nämndplaner för 2023, 2024 och 2025. I nämndplanen för 2025 framgår målet, *Fler invånare kan försörja sig genom eget arbete efter insatser från verksamheter som finansieras av nämnden*, med sex strategiska aktiviteter. Det framgår en indikator för att bedöma måluppfyllelse inför 2026: *Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera*. I förvaltningens svar framgår indikatorer för nämndmål som följts upp i samband med delår för 2024. Nämnden har även två uppdrag med koppling till området och att möta kompetensbehov. Utöver nämndplanerna finns mål i *Arbetsmarknadsstrategin* som antogs av kommunstyrelsen den 28 september 2020 (§ 190).

4. Den förändrade nämndorganisationen innebär att arbetsmarknadsfrågorna är samlade hos GAN. Inom tjänstemannaorganisationen har det skapats forum för styrning och samordning. De förändringar som gjorts har bidragit till att tydliggöra ansvar och mandat.

5. Arbetet med att ta fram internkontrollplanerna har inte resulterat i direkta kontrollpunkter inom området arbetsmarknadsåtgärder.

7.3 Sammantagen bedömning

Bedömning

Sammantaget bedömer vi att samtliga av revisionens fem rekommendationer har beaktats och åtgärdats fullt ut.

Vi noterar att nämndorganisationen har förändrats sedan revisionens genomförande. Numera är arbetsmarknadsfrågorna samlade hos gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden och vi ser att detta har förtydligat styrningen av kommunens arbetsmarknadsåtgärder och formerna för intern samverkan. Vi ser positivt på det arbete som skett i kommunstyrelsen sedan granskningen genomfördes.